

LG-2002-1059

INSTANS:	Gulating lagmannsrett - Kjennelse.
DATO:	2002-07-03
DOKNR/PUBLISERT:	LG-2002-1059
STIKKORD:	Kjæremål over en avis' rett til innsyn i konkursdokumenter.
SAMMENDRAG:	Etter at kjærende part hadde anlagt privat straffesak mot kjæremotpartene, ble disse, ved prosessfullmektig, gitt rett til innsyn i skifterettens dokumenter som gjaldt kjærende parts konkursbo. Kjæremålet avvist pga. manglende rettslig interesse da innsynsretten var utøvet før kjæremålet ble inngitt.
SAKSGANG:	Bergen skifterett 00-01063 S - Gulating lagmannsrett LG-2002-1059.
PARTER:	Kjærende part: A (Prosessfullmektig: Advokat Per Danielsen, Oslo). Kjæremotparter: 1. Bergens Tidende AS 2. Ansvarlig redaktør Einar Hålien 3. Journalist Eystein Røssum 4. Journalist Ørjan Torheim (Prosessfullmektig: Advokat Pål W. Lorentzen, Bergen).
FORFATTER:	Lagdommer Rolf Strøm. Lagmann Eivind Eftestøl. Lagdommer Nina Cath. Noss.

Bergens Tidende hadde i år 2000 flere artikler som omhandlet reisebyrået --- Travel og dets leder, A. Etter at det ble åpnet konkurs i As bo, fremmet han privat straffesak mot Bergens Tidende AS m.fl. vedrørende reportasjer avisen hadde hatt om ham og reisebyrået. Bergens Tidende AS ba ved skriv av 12. april 2002 om rett til innsyn i saksdokumentene i sak for Bergen skifterett nr. 2000-1063 A konkursbo.

A motsatte seg slikt innsyn.

Bergen skifterett avsa den 17. april 2002 kjennelse med slik slutning:

Bergens Tidende AS m. fl. ved prosessfullmektig gies rett til innsyn i sakens dokumenter på rettens kontor efter forkynnelse av denne kjennelse for saksøkte.

A har ved sin prosessfullmektig, advokat Per Danielsen, rettidig inngitt kjæremål og kjæremotpartene har ved sin prosessfullmektig, adv. Trond Hatland, inngitt kjæremålstilsvar. Det har vært utvekslet ytterligere prosesskrift.

Den kjærende part har i det vesentlige gjort gjeldende at kjæremotpartene mener at det sentrale tema i saken er hvorvidt de aktuelle avisartiklene på forsvarlig måte har formidlet intervjuobjektens utsagn. Dette innebærer at kjæremotpartene ut fra sin egen pretensjon, ikke lenger har rettslig interesse i å få innsyn i den kjærende parts konkursdokumenter. Den avisen som er gitt innsynsrett, har tidligere skrevet usannheter om den kjærende part som derfor kan frykte misbruk/usannferdig håndtering av dokumentene fra avisens side. Det dreier seg om en personlig konkurs og retten må da være varsom med å gi innsyn i dokumentene. Den kjærende part har rettslig interesse i å få avklart hvorvidt Bergens Tidende hadde rettslig interesse i å få se de aktuelle dokumentene. Det gjelder enten innsynet er gjennomført eller ikke.

Den kjærende part har nedlagt slik påstand:

- «1. Bergens tidende AS m.fl gis ikke rett til innsyn i sakens dokumenter.
2. Bergens tidende, Einar Hålien, Eystein Røssum og Ørjan Torheim dømmes in solidum til å betale A sine saksomkostninger med kr 1.500, med tillegg av kr 360 i mva, rettsgebyret, og

lovens forsinkelsesrente fra forfall, og til betaling skjer. »

Kjæremotpartene har i det vesentlige anført at kjæremotpartene ved prosessfullmektigen ble gitt rett til innsyn i sakens dokumenter etter at skifterettens kjennelse var forkynt for den kjærende part. Etter at prosessfullmektigen var varslet om at kjennelsen var forkynt, utøvet han den 26. april 2002 innsynsretten på vegne av kjæremotpartene. Da innsynsretten er utøvet, har ikke lenger den kjærende part rettslig interesse i å påkjære kjennelsen. Det er vist til Rt-1970-830, Tore Schei, Tvistemålsloven s. 1052 og Skoghøy, Tvistemål s. 956. Den kjærende part har ikke rettslig interesse i å få fastslått at han « hadde rett » uten at dette har nærmere påviselige og konkrete rettsvirkninger på avgjørelsestidspunktet. Det er vist til Schei s. 273 og 274. Det gir heller ikke tilstrekkelig rettslig interesse til å fortsette en sak at en kjærende part har fått en avgjørelse mot seg som han ønsker å få prøvd ved å anvende rettsmidler. Med hensyn til beviset i « hovedsaken », er det avgjørende hvorvidt formidlingen av intervjuobjektene utsagn var forsvarlig. Det faktiske grunnlag som forelå den gang, vil være ett element i vurderingen. Antydningene om mulig misbruk av dokumentene som det ble gitt innsyn i, er grunnløse. Innsynsretten ble utøvet gjennom prosessfullmektig.

Kjæremotpartene har nedlagt slik påstand:

« 1 Prinsipalt:

Kjæremålet avvises.

2 Subsidiært:

Kjæremålet forkastes.

3 I begge tilfeller:

A dømmes til å betale kjæremotpartens saksomkostninger med kr 1.500, i tillegg til lovens forsinkelsesrenter fra forfall til betaling skjer. »

Lagmannsrettens syn på saken:

Lagmannsretten finner at kjæremålet må bli å avvise som gjenstandsløst. Også for kjæremål gjelder krav om rettslig interesse for å få overprøvet en avgjørelse. Det vises til Tore Schei, Tvistemålsloven, 2. utgave s. 1052. Det står ubestridt at kjæremotpartene ved prosessfullmektigen har utøvet innsynet han ble gitt rett til ved skifterettens kjennelse. I foreliggende sak er kjæremålet fremsatt etter at innsynsretten var utøvet. Lagmannsretten kan ikke se at kjærende part lenger har en aktuell interesse i å få fastslått hvorvidt vilkårene for innsyn var tilstede da skifterettens fattet sin kjennelse. Kjærende part hadde en aktuell interesse i saken før innsynsretten var utøvet. Denne interessen anser lagmannsretten for å være bortfalt idet lagmannsretten ikke kan se at det lenger har nærmere påviselige eller konkrete rettsvirkninger å få fastslått hvorvidt vilkårene for å gi innsynsrett var tilstede. At den kjærende part har fått en avgjørelse mot seg som han ønsker å anvende rettsmidler mot, er ikke tilstrekkelig til å gi rettslig interesse til å fortsette saken. Til støtte for dette syn viser lagmannsretten til bl.a. Rt-1997-1983 og Rt-1991-21 .

Kjæremålet avvises, og omkostningsspørsmålet løses da av tvistemålsloven § 180 andre ledd jf. § 175 første ledd. Kjæremotpartenes prosessfullmektig har krevet salær med kr 1.500,- for lagmannsretten. Beløpet godtas. Lagmannsretten finner ikke grunn til å fravike lovens hovedregel.

Kjennelsen er enstemmig.

Slutning:

1. *Kjæremålet avvises.*
 2. *A dømmes til å betale kjæremotpartens saksomkostninger med kr 1.500,- -ettusenfemhundre- med tillegg av lovens forsinkelsesrente, for tiden 12 -tolv- prosent, innen 2 -to- uker fra forkynnelsen av denne kjennelse.*
-

Sist oppdatert 17. februar 2009